

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งของไทยที่มีการกระจายอำนาจทั้งทางการเมืองและการบริหาร ให้ประชาชนในท้องถิ่นจัดการปกครองและดำเนินการบางอย่างเพิ่มเติมแก้ไขปัญหาและตอบสนองความต้องการของตนเอง มีอำนาจอิสระในการปกครองตนเอง สามารถกำหนดนโยบายและการบริหารงานให้เป็นไปตามนโยบายหรือความต้องการของตนเองภายใต้ขอบเขตของกฎหมาย ว่าด้วยอำนาจสูงสุดของประเทศ โดยมีองค์การที่มาจาก การเลือกตั้งของประชาชนในท้องถิ่นเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ตามความมุ่งหมายของท้องถิ่นนั้น ๆ ปัจจุบันประเทศไทยมีรูปแบบการปกครองท้องถิ่น ในรูปแบบของการปกครองตนเอง 4 ประเภท ทั้งหมด 7,853 แห่ง ได้แก่ 1) องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) จำนวน 75 แห่ง 2) เทศบาล จำนวน 1,618 แห่ง 3) องค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 6,157 แห่ง 4) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ 2 แห่ง ได้แก่ กรุงเทพมหานครและเมืองพัทยา (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. 2551 : 1-2)

องค์การบริหารส่วนตำบล มีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นราชการส่วนท้องถิ่นที่สามารถดำเนินกิจการต่าง ๆ ได้ตามกฎหมาย โดยองค์การบริหารส่วนตำบลมีความสำคัญต่อชุมชนในลักษณะที่เป็นองค์กรพื้นฐานของท้องถิ่นและเป็นกลไกที่สำคัญต่อการบริหาร การพัฒนาระดับตำบล ทั้งในทางทฤษฎีและในทางปฏิบัติ ในทางทฤษฎีมีความเชื่อว่า องค์การบริหารส่วนตำบลมีแนวโน้มว่าจะมีศักยภาพสูงในการพัฒนาชนบท เป็นองค์กรที่มีพลังของประชาชนในท้องถิ่น อยู่ใกล้ชิดกับประชาชนและทรัพยากรต่าง ๆ ในชนบท จึงน่าจะรู้ปัญหา ความต้องการที่แท้จริงรวมทั้งแนวทางแก้ไข ปัญหา ได้เป็นอย่างดีอันส่งผลต่อความสำเร็จหรือ ความล้มเหลวของการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและสิ่งแวดล้อมในชุมชนและเป็น องค์กรที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงาน จัดการทรัพยากรและ พัฒนาท้องถิ่นของตนเองได้อย่างมีอิสระและคล่องตัวมากขึ้น (ประทาน คงฤทธิศึกษากร.

ในปี พ.ศ. 2540 ประเทศไทยต้องประสบกับปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจ การเงินที่ร้ายแรง และยุ่งยากมากกว่าที่ผ่านมาจนรัฐบาลไทยภายใต้การนำของพลเอกชวลิต ยงใจยุทธ ตัดสินใจกู้วิกฤตเศรษฐกิจ ด้วยการเจรจาขอความช่วยเหลือทางการเงินจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund : IMF) ซึ่งกองทุนการเงินระหว่างประเทศ หรือ IMF ได้ตกลงให้ความช่วยเหลือเพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจ และมีการกำหนดเงื่อนไขการปฏิรูประบบราชการอันเป็นกลไกส่วนหนึ่งในการสร้างธรรมาภิบาล (Good Governance) โดยมีประเด็นสำคัญเกี่ยวกับการจัดบทบาทของภาครัฐให้เหมาะสมในสังคม ซึ่งรวมถึงการกระจายอำนาจหน้าที่ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การสร้างระบบการตรวจสอบเพื่อความโปร่งใส การมีส่วนร่วมของสาธารณชน เพื่อป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชัน ต่อมาในปี พ.ศ. 2542 รัฐบาลโดยการนำของนายกรัฐมนตรี นายชวน หลีกภัย ได้กำหนดนโยบายและวางระเบียบปฏิบัติราชการ เพื่อให้การจัดระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพตามกฎหมายและการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ให้สังคมสามารถมีส่วนร่วมและรับผิดชอบในระบบบริหารกิจการดังกล่าว ด้วยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารและให้โอกาสตรวจสอบได้ ตลอดจนขยายการให้บริการภาครัฐไปสู่ประชาชนอย่างรวดเร็วทั่วถึง และเป็นธรรม ได้แก่ การกำหนดระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 (วิศรา รัตนสมัย, 2543 : 1) รวมทั้งได้ออกพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 โดยบัญญัติให้มีองค์กรรับผิดชอบในการจัดทำแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และกำหนดหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการให้บริการสาธารณะที่จำเป็นแก่ท้องถิ่น ตลอดจนรายได้ของท้องถิ่นที่เพิ่มขึ้นและพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น ที่มีความเป็นอิสระมากขึ้น ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปัจจุบันมีบทบาทอำนาจหน้าที่ กว้างขวาง โดยไม่เพียงแต่จะมีหน้าที่ในการบริการสาธารณะพื้นฐานแก่ประชาชนในท้องถิ่นเท่านั้นแต่ยังขยายบทบาทหน้าที่ออกไป รวมถึงการพัฒนาคุณภาพชีวิตและการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมท้องถิ่นด้วย

ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลในฐานะที่เป็นหน่วยงานพื้นฐานในท้องถิ่นของรัฐที่ต้องบริหารราชการ โดยถือปฏิบัติตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี หรือ หลักธรรมาภิบาลที่กำหนดไว้ในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการสร้างระบบการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 เพราะเป็นแนวทางที่ภาครัฐและ

ท้องถิ่นต้องยึดถือเป็นหัวใจในการบริหารจัดการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการบริการ สาธารณะพื้นฐานแก่ประชาชนอย่างแท้จริง ต่อมารัฐบาลได้ให้ความสำคัญอย่างต่อเนื่องกับการส่งเสริมให้ส่วนราชการต่าง ๆ ปรับปรุงระบบการบริหารจัดการ ไปในแนวทางการบริหารจัดการที่ดี สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญและยุทธศาสตร์การพัฒนาตาม แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 เพื่อให้การดำเนินการดังกล่าวเป็นไปตามกรอบทิศทางและแนวทางการ บริหารราชการ จึงได้มีการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหาร กิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 โดยเนื้อหาเป็นการกำหนดแนวทางเพื่อให้บรรลุเป้าหมายและ วัตถุประสงค์ในการบริหารราชการซึ่งหมายถึงทุก ระดับ ทุกหน่วยงาน ต้องบริหารราชการ ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. 2546 : 1- 2)

องค์การบริหารส่วนตำบล โหรา อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีบทบาทหน้าที่ตามพระราชบัญญัติ สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 พระราชบัญญัติกำหนดแผนและการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง จึงได้กำหนดวิธีการดำเนินงานตามภารกิจให้สอดคล้องกับ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนยุทธศาสตร์จังหวัดร้อยเอ็ด แผนพัฒนาตำบล และนโยบายของรัฐบาล เพื่อสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและตระหนักถึง การมีส่วนร่วม ของประชาชนในพื้นที่เพื่อร่วมสร้างแนวทางในการแก้ไขปัญหาอย่างจริงจัง และเน้นการนำ หลักธรรมาภิบาลมาเป็นหลักในการบริหารราชการ รวมถึงการประสานงานให้ความรู้ ความเข้าใจกับประชาชนเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ทั้งหลาย ระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบล กับประชาชน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน อาสาสมัครสาธารณสุขมูลฐาน (อสม.) ตัวแทนกลุ่มอาชีพ ครูโรงเรียนในพื้นที่ ตัวแทนส่วนราชการ สมาชิกสภา อบต. จะทำหน้าที่ เป็นตัวแทนประชาชน ในฐานะประชาคมหมู่บ้านและเป็นเจ้าหน้าที่ทางการปกครองของ หมู่บ้าน มีหน้าที่ในการดูแลทุกข์สุขของพี่น้องประชาชนในเรื่องของการปกครอง การรักษา ความสงบเรียบร้อย การส่งเสริมพัฒนาอาชีพและรายได้ มีบทบาทและหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติ ร่วมกันกับองค์การบริหารส่วนตำบล เช่น การเสนอโครงการในแผนพัฒนาด้านต่าง ๆ การ ร่วมเป็นคณะกรรมการตรวจสอบการจ้าง คณะกรรมการตรวจรับการจ้าง การให้ความร่วมมือ ในการตรวจสอบปัญหาทางด้านยาเสพติด ด้านอาชีพ ข้อมูลผู้สูงอายุ คนพิการ สภาพพื้นที่

ของหมู่บ้าน การรายงานความเดือนร้อนของประชาชน เป็นต้น และจากประสบการณ์การทำงาน ที่ผู้ศึกษา ได้พบเห็นตั้งแต่รับราชการในหน่วยงานองค์การบริหารส่วนตำบล ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547 จนถึงปัจจุบันพบว่าภาพลักษณ์การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ไม่ได้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล หรือหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีเท่าใดนัก

อีกทั้งยังปรากฏข้อร้องเรียนตามสื่อมวลชนต่าง ๆ ในเรื่องการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลที่อาจจะตอบสนองกับความต้องการของประชาชน ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล รวมทั้งอาจจะยังมีปัญหาการทุจริต การขาดความเป็นธรรมและความโปร่งใสในการบริหารงานอยู่ ซึ่งปัญหาเหล่านี้สาเหตุส่วนใหญ่น่าจะมาจากการที่องค์การบริหารส่วนตำบล ยังไม่ได้ให้ความสำคัญกับการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี หรือหลักธรรมาภิบาลมาใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการทำงานอย่างเต็มที่ และจากการศึกษาจากเอกสาร ด้านงานสารบัญ และแฟ้มเอกสาร งานรับเรื่องร้องเรียน ภายในองค์การบริหารส่วนตำบล โหรา ก็พบว่า เรื่องส่วนใหญ่เป็นการร้องเรียนเกี่ยวกับปัญหาความเป็นอยู่ สาธารณูปโภค การขาดแคลนน้ำกินน้ำใช้ และปัญหาอื่น ๆ ของประชาชน ซึ่งส่วนใหญ่ก็มาจากตัวแทนภาคประชาชนในหมู่บ้านประชาคมหมู่บ้าน หรือสมาชิกสภาท้องถิ่น (บัญชีหนังสือร้องเรียนขององค์การบริหารส่วนตำบล โหรา : 2551- 2553) ประกอบกับคะแนนผลการประเมินการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี หรือหลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบล โหรา เมื่อ 3 ปีที่ผ่านมา มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 85 (รายงานผลการประเมินการตรวจรับรองการปฏิบัติงานราชการ อบต. โหรา : 2550 -2552) ซึ่งน่าจะมากกว่า 90 หรือเต็ม 100 ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความคิดเห็นของประชาชนหมู่บ้านต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบล โหรา อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อนำผลการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้มาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนหมู่บ้านต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลโหรา อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนหมู่บ้านต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลโหรา จำแนกตามที่อยู่อาศัย (หมู่บ้าน)

3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของประชามหมู่บ้านต่อการดำเนินงานตามหลัก
 ธรรมนูญขององค์การบริหารส่วนตำบลโหรา อำเภอบางบาล จังหวัดร้อยเอ็ด

สมมติฐานการศึกษา

1. ระดับความคิดเห็นของประชามหมู่บ้านต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมนูญ
 ขององค์การบริหารส่วนตำบลโหรา อำเภอบางบาล จังหวัดร้อยเอ็ด อยู่ในระดับ
 ปานกลาง

2. ความคิดของประชามหมู่บ้านต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมนูญของ
 องค์การบริหารส่วนตำบลโหรา อำเภอบางบาล จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีที่อยู่อาศัย (หมู่บ้าน)
 แตกต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกัน

ขอบเขตการศึกษา

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ประชาคมหมู่บ้าน ทั้ง 14 หมู่บ้านในเขตพื้นที่
 ขององค์การบริหารส่วนตำบลโหรา อำเภอบางบาล จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 278 คน
 (องค์การบริหารส่วนตำบลโหรา. 2552ก : 5)

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ ประชาคมหมู่บ้านในเขตพื้นที่ขององค์การ
 บริหารส่วนตำบลโหรา อำเภอบางบาล จังหวัดร้อยเอ็ด โดยใช้สูตรการคำนวณของ
 ยามาเน่ (Yamane) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 41-42) จำนวน 164 คน

3. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ประกอบด้วย

3.1 ตัวแปรอิสระ (Independent variables) ได้แก่ หมู่บ้านที่อาศัยซึ่งเป็น
 ภูมิฐานะของประชามหมู่บ้าน จำนวน 14 หมู่บ้าน จำแนกเป็น

หมู่ที่ 1 บ้านน้ำเงิน	หมู่ที่ 2 บ้านโหรา
หมู่ที่ 3 บ้านแคน	หมู่ที่ 4 บ้านรวมไทย
หมู่ที่ 5 บ้านหนองหว้า	หมู่ที่ 6 บ้านหนองย่างจัว
หมู่ที่ 7 บ้านหนองม่วงส้ม	หมู่ที่ 8 บ้านหนองเต่า
หมู่ที่ 9 บ้านโนนนาริ	หมู่ที่ 10 บ้านโนนหาด
หมู่ที่ 11 บ้านหนองนาหล้า	หมู่ที่ 12 บ้านหนองเสื่อ
หมู่ที่ 13 บ้านแคนใหม่	หมู่ที่ 14 บ้านโนนตุม

3.2 ตัวแปรตาม (Dependent variable) คือ ความคิดเห็นของประชาชนหมู่บ้านต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโหรา อำเภอบางบาล จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 6 ด้าน ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. 2546 : 1-90)

3.2.1 ด้านหลักนิติธรรม

3.2.2 ด้านหลักคุณธรรม

3.2.3 ด้านหลักความโปร่งใส

3.2.4 ด้านหลักการมีส่วนร่วม

3.2.5 ด้านหลักความรับผิดชอบ

3.2.6 ด้านหลักความคุ้มค่า

กรอบแนวคิดการศึกษา

การศึกษา เรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนหมู่บ้านต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโหรา อำเภอบางบาล จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้ศึกษาใช้กรอบแนวคิดและตัวแปรในการศึกษา โดยใช้ประชาชนหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ในแต่ละหมู่บ้านเป็นตัวแปรอิสระและใช้หลักธรรมาภิบาล ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 จำนวน 6 ด้าน เป็นตัวแปรตาม ดังปรากฏตามแผนภูมิที่ 1

ตัวแปรอิสระ
(Independent variables)

หมู่บ้านที่อาศัยอยู่ของประชาชนหมู่บ้าน
ดังนี้

หมู่ที่ 1 บ้านน้ำเงิน
หมู่ที่ 2 บ้านโหรา
หมู่ที่ 3 บ้านแคน
หมู่ที่ 4 บ้านรวมไทย
หมู่ที่ 5 บ้านหนองหัว
หมู่ที่ 6 บ้านหนองย่างจั่ว
หมู่ที่ 7 บ้านหนองม่วงส้ม
หมู่ที่ 8 บ้านหนองเต่า
หมู่ที่ 9 บ้านโนนนาริ
หมู่ที่ 10 บ้านโนนหาด
หมู่ที่ 11 บ้านหนองนาหล้า
หมู่ที่ 12 บ้านหนองเสือ
หมู่ที่ 13 บ้านแคนใหม่
หมู่ที่ 14 บ้านโนนตุ่ม

ตัวแปรตาม
(Dependent variable)

ความคิดเห็นของประชาชนหมู่บ้านต่อ
การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของ
องค์การบริหารส่วนตำบลโหรา อำเภ
อาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด ที่ประกอบด้วย
6 ด้าน ดังนี้

1. ด้านหลักนิติธรรม
2. ด้านหลักคุณธรรม
3. ด้านหลักความโปร่งใส
4. ด้านหลักความมีส่วนร่วม
5. ด้านหลักความรับผิดชอบ
6. ด้านหลักความคุ้มค่า

แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดการศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

การศึกษาความคิดเห็นของประชาชนหมู่บ้านต่อการดำเนินงานตามหลัก
ธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโหรา อำเภอาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด
ใช้คำนิยามศัพท์เฉพาะ ดังนี้

1. องค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบ องค์การบริหารส่วนตำบลที่จัดตั้งขึ้นตาม พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วน ตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 และในการศึกษาครั้งนี้ หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลโหรา อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด

2. การดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล หมายถึง กระบวนการที่คณะบุคคล ร่วมมือกันดำเนินการ โดยอาศัยทรัพยากรและวิธีการดำเนินงานต่างๆ มาใช้ทั้งการวางแผน การจัดองค์การ การสั่งการ และการควบคุมกำลังความพยายามของสมาชิกในองค์กรเพื่อให้ บรรลุวัตถุประสงค์และประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ ตามหลักการบริหารกิจการ บ้านเมืองที่ดีหรือหลักธรรมาภิบาลของ องค์การบริหารส่วนตำบลโหรา อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด

3. ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงออกถึงความรู้สึก ทัศนคติ ความเชื่อและ ค่านิยมของแต่ละบุคคลที่มีต่อบุคคล สิ่งของ เรื่องราว หรือสถานการณ์ต่าง ๆ ที่ประสบใน สังคม โดยมีพื้นฐานมาจากภูมิหลังทางสังคม ความรู้ประสบการณ์ และสถานภาพแวดล้อม ต่างๆ ของบุคคลนั้น โดยไม่มีกฎเกณฑ์ที่ตายตัว และในการศึกษาครั้งนี้ หมายถึง ความคิดเห็นของประชามหมู่บ้านในเขตพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลโหรา อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด

4. ประชาคม หมายถึง การรวมตัวกันของสมาชิกในชุมชน เพื่อร่วมกันกระทำ กิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชนด้วยตนเอง เช่น การแก้ไขปัญหาชุมชน การวางแผนพัฒนาชุมชน การกำหนดข้อตกลงร่วมกันโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีวัตถุประสงค์หรือ สนใจในเรื่องเดียวกัน เป็นการรวมตัวกันตามสถานการณ์หรือสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น โดย ไม่มีใครสั่ง สมาชิกที่มาร่วมตัวกันมีส่วนร่วมช่วยกันคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินการและ ร่วมรับผิดชอบอย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกันภายใต้ขอบของกฎหมายและศีลธรรมอันดี ของสังคม ทำให้สมาชิกเกิดการเรียนรู้ร่วมกัน มีความรักความเอื้ออาทร ผูกพันต่อกันด้วย ความรู้สึกนึกคิดในความเป็นเจ้าของและในการศึกษาครั้งนี้ หมายถึง ประชาคมหมู่บ้าน ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลโหรา อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด

5. ประชาคมหมู่บ้าน หมายถึง ตัวแทนของสมาชิกที่เป็นตัวแทนของ ประชาชนในชุมชนจำนวน 14 หมู่บ้าน ในเขตพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลโหรา อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด

6. หลักธรรมาภิบาล หมายถึง ลักษณะของการปกครองหรือการบริหารงาน ด้วยหลักการบริหารจัดการที่ดีงาม มีแนวทางการแก้ไขปัญหาและพัฒนา โดยเน้นการใช้ กระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนของสังคมไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ ภาคเอกชน ภาค ประชาชนอย่างจริงจังและต่อเนื่อง เพื่อให้มีพื้นฐานทางด้านประชาธิปไตยที่เข้มแข็งและมีเสถียรภาพ มีความ โปร่งใสมีความคุ้มค่า มีความเป็นธรรมและสามารถตรวจสอบได้และ ในการศึกษาครั้งนี้ หมายถึง หลักการบริหารราชการตามพระราชกฤษฎีกา ว่าด้วย หลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ซึ่งประกอบด้วย 6 ด้าน ดังนี้

6.1 ด้านหลักนิติธรรม หมายถึง การตรากฎ ระเบียบข้อบังคับตำบลที่ ถูกต้องมีความเป็นธรรมและเสมอภาคอันเอื้อต่อการควบคุมและการพัฒนา การบังคับใช้ กฎหมายเป็นไปตามกฎ ระเบียบและการปฏิบัติตามกฎอย่างเคร่งครัด โดยคำนึงถึงสิทธิ เสรีภาพ และความยุติธรรม เช่น จัดให้มีการทำประชาพิจารณ์ หรือเปิด โอกาสให้ประชาชน ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อบังคับต่างๆ ที่จะมีผลบังคับใช้กับชุมชน มีการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ข่าวสารของทางราชการ ข้อบังคับตำบล ข้อบัญญัติตำบล และกฎหมายที่ เกี่ยวข้องกับสิทธิหน้าที่ของประชาชน

6.2 ด้านหลักคุณธรรม หมายถึง การยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม โดย ธรรมชาติให้เจ้าหน้าที่ของรัฐยึดหลักนี้ในการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นตัวอย่างแก่สังคม ส่งเสริม สนับสนุนให้ประชาชนพัฒนาตนเองไปพร้อมกัน เพื่อให้คนไทยมีความซื่อสัตย์ สุจริตจริงใจ ขยัน อดทน มีระเบียบวินัย เสียสละ มีการจัดบริการสาธารณะ ให้กับประชาชนผู้รับบริการ ด้วยความเสมอภาคและเป็นธรรม ไม่เห็นแก่ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด มีความตระหนักในหน้าที่ของ ตน ในฐานะเป็นผู้แทนของประชาชน มุ่งเน้นรักษาผลประโยชน์แก่ส่วนรวม ไม่เห็นแก่ ประโยชน์ส่วนตัว พิจารณาเรื่องต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล ตรงไปตรงมา ยึดหลักผลประโยชน์ ส่วนรวมและถูกต้องตามกฎหมาย และเพื่ออำนวยประโยชน์สุขให้แก่ประชาชน

6.3 ด้านหลักความโปร่งใส หมายถึง การสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ของคนในชาติให้ทำงานอย่างโปร่งใส ตรวจสอบได้ทั้งด้านการบริหารงาน การบริหารคน การบริหารงบประมาณ มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์อย่างตรงไปตรงมาด้วย ภาษาที่เข้าใจง่าย ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้สะดวก และมีกระบวนการให้ประชาชน ตรวจสอบความถูกต้องชัดเจนได้

6.4 ด้านหลักการมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสหรือการกระจาย โอกาสให้กับประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองและการบริหารเกี่ยวกับการตัดสินใจในเรื่อง

ต่าง ๆ รวมทั้งการจัดสรรทรัพยากรของชุมชนและของชาติ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชน โดยการให้ข้อมูล แสดงความคิดเห็น ให้คำปรึกษาร่วมวางแผนร่วมปฏิบัติ ตลอดจนการควบคุม โดยตรงจากประชาชน

6.5 ด้านหลักความรับผิดชอบ หมายถึง การตระหนักในสิทธิหน้าที่ ความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคม การใส่ใจปัญหาสาธารณะของบ้านเมืองและการกระตือรือร้นในการแก้ปัญหา ตลอดจนการเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่าง และกล้าที่จะยอมรับผลการกระทำของตน ยังรวมถึงความรับผิดชอบในผลงาน หรือปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ รวมทั้งการสนองต่อความคาดหวังของสาธารณะ

6.6 ด้านหลักความคุ้มค่า หมายถึง การบริหารงานโดยใช้ทรัพยากร/งบประมาณที่มีจำนวนจำกัด เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน รณรงค์ให้คนไทยมีความประหยัดใช้ของอย่างคุ้มค่า สร้างสรรค์สินค้าและบริการที่มีคุณภาพสามารถแข่งขันได้ในเวทีโลก รวมทั้งการรักษาทรัพยากรธรรมชาติของท้องถิ่นให้สมบูรณ์และยั่งยืน

ประโยชน์การศึกษา

ข้อมูลสารสนเทศที่ได้จากการศึกษา จะใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโหรา อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป